

Mål C-354/21**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande i enlighet med artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

4 juni 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litauen)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

2 juni 2021

Klagande:

R.J. R.

Motpart:

Valstybės įmonė Registrų centras

Saken i det nationella målet

Avslag på ansökan om inskrivning i fastighetsregistret av klagandens äganderätt till fast egendom, det vill säga en tomt belägen i Litauen, på grundval av ett europeiskt arvsintyg som utfärdats i Tyskland.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012, artikel 267 tredje stycket FEUF.

Fråga som hänskjutits för förhandsavgörande

Ska artikel 1.2 led 1 och artikel 69.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg tolkas så, att de inte utgör hinder för att en lagstiftning i den medlemsstat där

fastigheten är belägen, enligt vilken äganderätter kan registreras i fastighetsregistret på grundval av ett europeiskt arvsintyg endast om alla uppgifter som krävs för registrering finns i detta europeiska arvsintyg?

Anförda unionsbestämmelser

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (EUT L 201, 2012, s. 107), (nedan kallad förordning (EU) nr 650/2012): skälen 7, 8, 18, 67 och 68, artikel 1.2 led 1, artikel 63.2 a och b, artikel 68 led 1 och artikel 69.1, 69.2 och 69.5.

Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1329/2014 av den 9 december 2014 om införande av de formulär som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (EUT L 359, 16,12 2014, s. 30), nedan kallad förordning (EU) nr 1329/2014: artikel 1.5, punkt 9 och fotnot 13 i bilaga IV till formulär V, som återfinns i bilaga 5.

Anförda nationella bestämmelser

Lietuvos Respublikos nekilotjamojo turto registro įstatymas (Republiken Litauens fastighetsregisterlag, nedan kallad fastighetsregisterlagen, den version av lag nr XII-1833 av den 23 juni 2015 som är relevant i förevarande fall):

Artikel 5

”...

2. Fastighetsregistrets registrator ansvarar, i enlighet med det förfarande som fastställs i lag, för att de uppgifter som samlats in i fastighetsregistret är korrekta och skyddade. Fastighetsregistrets registrator ska endast ansvara för överensstämmelsen mellan de uppgifter som har införts i fastighetsregistret och de handlingar på grundval av vilka dessa uppgifter har införts.”

Artikel 22

”Följande handlingar som styrker att rättigheter har uppkommit till fast egendom, eventuella inteckningar som påverkar dessa rättigheter, samt de rättsliga omständigheter som ligger till grund för att dessa rättigheter registrerats i fastighetsregistret är följande:

...

(5) ett arvsintyg,

...

(10) andra handlingar som föreskrivs i lag.”

Artikel 23

” ...

2. Ansökan ska inges tillsammans med handlingar som bekräftar de rättigheter som har uppkommit, på grundval av vilka registrering söks, eventuella inteckningar som påverkar dessa rättigheter samt rättsliga omständigheter som är förbundna med dem. ...

3. De handlingar på grundval av vilka rättigheter till fast egendom bekräftas, uppkommer, upphör, överlåts eller intecknas, ... måste uppfylla kraven i lagstiftningen och innehålla de uppgifter som krävs för registrering i fastighetsregistret.

4. De handlingar som registreringsansökan avser ska vara läsbara och innehålla fullständigt förnamn, efternamn, officiella namn, adresser, identifieringsnummer för de personer som är knutna till registreringen samt det unika nummer på den fasta egendom som registreringen avser, vilket tilldelas enligt det förfarande som fastställs av fastighetsregistret. ...

...”

Artikel 29

”Fastighetsregistrets registrator ska vägra att registrera rättigheter till fast egendom ... om någon av följande omständigheter fastställs vid prövningen av ansökan:

...

(2) den handling som ligger till grund för ansökan om registrering uppfyller inte kraven i denna lag,

...

(6) ansökan eller den handling som ingetts till fastighetsregistrets registrator innehåller inte de uppgifter som föreskrivs i reglerna för fastighetsregistret och vilka krävs för identifiering av den fasta egendomen och den person som förvärvar rättigheterna till denna ...”

De regler för fastighetsregistret som godkänts genom Republiken Litauens regeringens resolution nr 379 av den 23 april 2014:

”... 14.2.2. Uppgifter för identifiering av fastigheten:

14.2.2.1. Fastighetsområde, jordlott och jordlottens fastighetsbeteckning.

14.2.2.2. Det unika numret (identifieringskoden) för jordlotten.

14.2.2.3. Det unika numret (identifieringskoden) för strukturen.

14.2.2.4. Det unika numret (identifieringskoden) för lägenheten eller anläggningen.

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 R.J. R., klaganden, har litauiskt och tyskt medborgarskap och är bosatt i Tyskland. J.M. R., mor till R.J. R., avled den 6 december 2015. Vid tidpunkten för sin död hade hon sin hemvist i Tyskland. Klaganden, som är ensam arvinge efter sin mor, accepterade hela arvet i Tyskland utan förbehåll i enlighet med det förfarande och de tidsfrister som föreskrivs i tysk rätt. Arvet bestod inte bara av tillgångar som tillhörde hans mor i Tyskland, utan även av fast egendom i Litauen, och klaganden ansökte därför om ett europeiskt arvsintyg vid behörig tysk domstol i enlighet med förordning (EU) nr 650/2012. Den 24 september 2018 utfärdade Amtsgericht Bad Urach (distriktsdomstolen i Bad Urach) i Förbundsrepubliken Tyskland arvsintyg nr 1 VI 174/18 (nedan kallat arvsintyget) till klaganden, i vilket det angavs att G. R., som hade avlidit den 10 maj 2014, lämnade arvet till J.M. R., ensam arvinge, och det europeiska arvsintyget nr 1 VI 175/18, vilket angav att J.M. R., som hade avlidit den 6 december 2015, lämnade arvet till R.J. R. och att den senare var ensam arvinge och godtog arvet utan förbehåll.
- 2 Den 15 mars 2019 lämnade klaganden in en ansökan till VĮ [Valstybės įmonė] Registrų centras (bolagsverket i Litauen) om registrering av hans äganderätt till den fasta egendom som var registrerad i hans mors namn. Tillsammans med ansökan ingav klaganden arvsintyget och det europeiska arvsintyget nr 1 VI 175/18, utfärdade den 24 september 2018, kopior av översättningar av dessa handlingar samt kopior av Republiken Litauens pass utfärdade till J.M. R., G. R. och R.J. R. Den 20 mars 2019 avslogs klagandens ansökan genom beslut nr SPR4-340 från Registrų centro Turto registrų tvarkymo tarnybos Nekilnojamojo turto registro departamento Tauragės skyrius (Taurag-enheten vid fastighetsavdelningen vid det litauiska bolagsverket) (nedan kallad ”enheten”), i vilket det angavs att det europeiska arvsintyget nr 1 VI 175/18 inte innehöll de uppgifter vilka enligt den litauiska fastighetsregisterlagen krävdes för att identifiera fast egendom, det vill säga att intyget inte identifierade den egendom som ärvts av klaganden. Klaganden överklagade enhetens beslut till VĮ Registrų centro Centrinio registratoriaus ginčų nagrinėjimo komisija (överklagandenämnden för tvister som lyder under den centrala justitiesekreteraren vid det litauiska bolagsverket) (nedan kallad

överklagandenämnden). Genom beslut nr CSPR-147 av den 9 maj 2019 fastställde överklagandenämnden enhetens ursprungliga beslut i dess helhet.

- 3 Eftersom klaganden inte godtog enhetens och överklagandenämndens beslut, överklagade han dessa till Regionų apygardos administracinis teismas (regional förvaltningsdomstol). Klagandens överklagande ogillades genom beslut av den 30 december 2019. Klaganden överklagade detta avgörande till Lietuvos vyriausiosios administracinis teismas (Litauens högsta förvaltningsdomstol) och yrkade bland annat att frågan om tolkningen av förordning (EU) nr 650/2012 skulle hänskjutas till Europeiska unionens domstol.

Parternas huvudargument

- 4 Klaganden uppger att han godtog samtliga tillgångar utan förbehåll. Enligt tysk rätt, som är tillämplig på arvet i dess helhet, inklusive arvet i Litauen, finns det således ingen grund för att i det europeiska arvsintyget ange vilka rättigheter arvingen har eller att upprätta en förteckning över tillgångarna. Enligt klaganden föreskriver den tyska arvsrätten ett universellt arv efter en avlidne persons rättigheter. Eftersom han är enda arvtagare ska således samtliga tillgångar som den avlidne innehade överföras till honom, och enligt tysk arvsrätt kan kvarlåtenskapen inte anges eller specificeras på något annat sätt. I ett sådant fall tillämpar de tyska domstolarna, enligt fast rättspraxis, inte artikel 68 led 1 i förordning (EU) nr 650/2012, vilken föreskriver att intyget ska innehålla uppgift om den andel som tillkommer varje arvinge och, i förekommande fall, en förteckning över en viss arvtagares rättigheter och/eller tillgångar, och dessa domstolar ska inte i ett europeiskt arvsintyg inkludera några preciseringar som identifierar den fasta egendom som ärvt. Förordning (EU) nr 650/2012 innehåller inte något sådant krav. Inte heller kräver den att den egendom som är föremål för arvet preciseras eller att uppgifter tillhandahålls som gör det möjligt att identifiera den fasta egendomen vid tidpunkten för ansökan om ett sådant intyg. Med hänvisning till skäl 18 och artikel 69.5 i förordning (EU) nr 650/2012 samt till punkt 67 i generaladvokatens förslag till avgörande i *Kubicka* (C-218/16, EU:C:2017:387) uppger klaganden att han har lämnat dessa preciseringar i sin registreringsansökan och att detta borde ha varit tillräckligt. Att dessa preciseringar inte inbegreps i det europeiska arvsintyget kan inte, hävdar han, utgöra ett hinder för registrering av den fasta egendom som han har ärvt, i synnerhet eftersom han är ensam arvtagare till denna egendom. De preciseringar som krävs för registreringen får anges genom ingivande av ytterligare handlingar eller ytterligare information. Enligt sökanden skulle varje motsatt tolkning strida mot syftet med förordning (EU) nr 650/2012, vilket är att förenkla utövandet av arvtagares rättigheter.
- 5 Motparten har anfört att enligt skälen 18 och 68, artikel 1.2 led 1, artikel 69.5 i förordning (EU) nr 650/2012 och punkt 9 i bilaga IV till formulär V, som återfinns i bilaga 5 till förordning (EU) nr 1329/2014, ska vid arv av fast egendom registrering av denna egendom vara underkastad lagen i den medlemsstat där den

är belägen, oberoende av i vilket land det europeiska arvsintyget har utfärdats. De rättsliga grunderna för registrering av rättigheterna till fast egendom (bland annat ett arvsintyg) räknas upp i artikel 22 i fastighetsregisterlagen. Det är således inte klagandens ansökan, utan de handlingar som anges i den lagbestämmelsen, som ska bekräfta uppkomsten av de rättigheter för vilka registrering söks och att kraven i lagstiftningen har iakttagits, och det är dessa handlingar som ska innehålla de preciseringar som är nödvändiga för registrering i fastighetsregistret. Motparten delar inte klagandens uppfattning att det framgår av artikel 29.6 i fastighetsregisterlagen att de relevanta preciseringarna även kan anges i den ansökan som lämnas in. Motparten har även påpekat att ingen av de två handlingar som utfärdats av Amtsgericht Bad Urach i Förbundsrepubliken Tyskland kan fungera som grund för att i registret föra in rättigheterna till den jordlott som hade ägts av G.R. För det första kan arvsintyg nr 1 VI 174/18, enligt vilket G.R. lämnade arvet till J.M. R., inte ge de rättsverkningar i Republiken Litauen som klaganden söker, av två skäl: det uppfyller inte kraven avseende innehållet i och formen för det europeiska arvsintyget enligt artikel 68 i förordning (EU) nr 650/2012 och kan därför inte betraktas som ett europeiskt arvsintyg, och det är inte heller en handling som utfärdats i enlighet med Republiken Litauens lagstiftning. För det andra uppfyller det europeiska arvsintyget nr 1 VI 175/18 inte kraven i fastighetsregisterlagen, eftersom det i intyget inte anges något unikt nummer för den fasta egendom som tilldelats enligt de regler som gäller för fastighetsregistret och intyget inte innehåller de preciseringar som krävs för att identifiera den fasta egendomen. Motparten framhöll även att klaganden endast begärde att få registrera sin äganderätt till en jordlott som hade ägts av G.R. men att inget europeiskt arvsintyg hade utfärdats avseende denna egendom och att det inte heller fanns några preciseringar eller någon information om arvet efter G.R. och dess godtagande i det europeiska arvsintyget nr 1 VI 175/18.

Kortfattad redogörelse för skälen till begäran om förhandsavgörande

- 6 Den hänskjutande domstolen noterar i sin analys av de relevanta bestämmelserna i förordning (EU) nr 650/2012 och förordning (EU) nr 1329/2014 först och främst att det i förordning nr 650/2012 föreskrivs att det ska upprättas ett europeiskt arvsintyg som ska göra det möjligt för arvingar, testamentstagare eller förmånstagare som nämns i arvsintyget att i en annan medlemsstat bevisa sin ställning och sina arvsrättigheter i syfte att effektivt skydda rättigheterna för arvingar, testamentstagare, övriga till den avlidne närstående personer och borgenärer (dom av den 1 mars 2018, *Mahnkopf*, C-558/16, EU:C:2018:138, punkt 36), dom av den 12 oktober 2017, *Kubicka* (C-218/16, EU:C:2017:755, punkt 59).
- 7 Enligt artikel 69.5 i förordning (EU) nr 650/2012 ska intyget utgöra en giltig handling för registrering av arvsegendomen, i det relevanta registret i en medlemsstat. Enligt den hänskjutande domstolen framgår det emellertid av bestämmelserna om verkningarna av intyget att innehavet av intyget inte i sig innebär att de rättsliga villkoren för registrering av fast egendom som föreskrivs i

lagstiftningen i den medlemsstat där fastigheten är belägen inte är tillämpliga. Denna slutsats bekräftas även av förklaringen i skäl 18 [i förordning (EU) nr 650/2012], enligt vilken ”det europeiska arvsintyg som utfärdas enligt denna förordning [bör] utgöra en giltig handling för registrering av arvsegendomen i ett register i en medlemsstat. Detta bör dock inte innebära att de myndigheter som är involverade i registreringen inte kan uppmana den person som ansöker om registrering att lämna sådana ytterligare uppgifter eller handlingar som krävs enligt lagen i den medlemsstat där registret förs...”.

- 8 Såsom framgår av punkt 67 i generaladvokaten Yves Bots förslag till avgörande av den 17 maj 2017 i *Kubicka* (C-218/16, EU:C:2017:387), ska tillämpningsområdet för förordning nr 650/2012 begränsas till de särskilda villkoren för införande av rättigheter i ett register. Följaktligen kan det i praktiken krävas andra handlingar eller uppgifter utöver det europeiska arvsintyget, exempelvis när uppgifterna i arvsintyget inte är tillräckligt exakta för att identifiera den egendom vars äganderätt ska registreras som att den har överförts.
- 9 Den hänskjutande domstolen har mot den bakgrunden understrukit att enligt de nationella bestämmelser som är relevanta i förevarande mål, kan de uppgifter som är nödvändiga för inskrivning i fastighetsregistret endast lämnas i de handlingar som räknas upp i artikel 22 i fastighetsregisterlagen och att om fastighetsregistrets registrator får ofullständig information har denne inte något utrymme för skönsässig bedömning att låta sig vägledas av uppgifter som har lämnats i enlighet med denna bestämmelse i en handling som inte anses utgöra en rättslig grund för registrering.
- 10 Följden av sådana nationella regler för arvtagarnas rättigheter ska bedömas mot bakgrund av bestämmelserna i förordning (EU) nr 650/2012 och i förordning (EU) nr 1329/2014, som reglerar innehållet i arvsintyget. Enligt artikel 68 i förordning (EU) nr 650/2012 gäller att ”[a]rvsintyget ska innehålla följande information i den utsträckning som behövs för det ändamål för vilket arvsintyget utfärdas”. Enligt led 1 i den artikeln ska intyget innehålla ”[u]ppgift om varje arvinges arvslott och i förekommande fall en förteckning över rättigheterna och/eller tillgångarna för varje arvinge.” Syftet med punkt (9) i bilaga IV till formulär V, som återfinns i bilaga 5 till förordning (EU) nr 1329/2014 (som är obligatorisk när den syftar till att bekräfta arvtagarens ställning och rättigheter), är att precisera ”den eller de tillgångar som arvingen tilldelas och för vilken intyget har begärts (vänligen ange tillgången/tillgångarna och alla relevanta identifieringsuppgifter)”. I fotnot nr 13 preciseras att det är nödvändigt att ”ange om arvingen har förvärvat äganderätten eller andra rättigheter till egendomen”, och det anges att ”[o]m det rör sig om registrerad egendom, ange de uppgifter som krävs enligt lagstiftningen i den medlemsstat där registret förs så att egendomen kan identifieras (till exempel den exakta adressen till fast egendom, fastighetsregister, jordlott eller jordlotsnummer)”. Om de preciseringar som föreskrivs i dessa bestämmelser i förordningen tillhandahålls, utgör intyget en giltig handling i Republiken Litauen för registrering av kvarlåtenskapen i fastighetsregistret i enlighet med artikel 69.5 i förordning (EU) nr 650/2012.

- 11 Domstolen har i sin rättspraxis klargjort att artikel 67.1 i förordning nr 650/2012 innebär en skyldighet för den utfärdande myndigheten att använda det i bilaga 5 till genomförandeförordning nr 1329/2014 angivna formulär V då den utfärdar arvsintyg (dom av den 17 januari 2019, *Brisch*, C-102/18, EU:C:2019:34, punkt 30). Amtsgericht Bad Urach i Förbundsrepubliken Tyskland utfärdade det europeiska arvsintyget nr 1 VI 175/18 med användning av formulär V i bilaga 5 till förordning nr 1329/2014. Det bifogas med bilaga IV och bekräftar arvtagarens ställning och rättigheter. Emellertid anges inga preciseringar i punkt 9 i bilaga IV till formulär V, vars syfte är att precisera den eller de tillgångar som arvingen har tilldelats och för vilka intyg begärdes. Det framgår av de argument som klaganden har anfört i sitt överklagande och av rättspraxis från de tyska domstolarna att underlåtenheten att göra sådana preciseringar inte utgör något fel från den myndighet som utfärdat intyget.
- 12 Enligt den hänskjutande domstolen är skäl 68 i förordning (EU) nr 650/2012 relevant i detta avseende. I direktivet preciseras uttryckligen att "[d]en myndighet som utfärdar arvsintyget bör ta hänsyn till de formella förfaranden som krävs för att registrera fast egendom i den medlemsstat där registret förs". Det ska emellertid även erinras om att unionslagstiftaren, genom att formulera denna ståndpunkt i förordningens ingress, inte har infört någon tvingande lagbestämmelse som är tillämplig på den myndighet som utfärdar arvsintyget. Lagstiftaren har för övrigt inte återgett denna ståndpunkt i artiklarna i förordning (EU) nr 650/2012.
- 13 Under dessa omständigheter och med hänsyn till de mål som eftersträvas med inrättandet av det europeiska arvsintyget och "[f]ör att ett arv med gränsöverskridande verkan inom unionen ska kunna lösas snabbt, utan problem och på ett effektivt sätt", såsom unionslagstiftaren önskar (i skäl 67 första meningen i förordning (EU) nr 650/2012), är den hänskjutande domstolen osäker på tolkningen av artikel 1.2 led 1 och artikel 69.5 i förordning nr 650/2012 och har därför ombett EU-domstolen att besvara tolkningsfrågan.